

Samenvatting

Het college heeft de Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda (RUIA) 2.0 NOVEX gebied Zuid-Limburg vastgesteld, onder voorbehoud van opname van bijgevoegde te amenderen tekst. De RUIA 2.0 wordt daarmee ter vaststelling doorgeleid naar het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO-MIRT) op 6 november 2025. Rijk en regio gaan in deze uitvoeringsagenda samen aan de slag met en investeren gezamenlijk in de meest urgente ruimtelijke opgaven die samenhangen met; de transitie naar een circulaire economie, verstedelijking rondom mobiliteitsknooppunten en de groen-blauwe kwaliteit van het gebied.

1. Beslispunten

Het college besluit:

1. De Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda (RUIA) 2.0 NOVEX-gebied Zuid-Limburg vast te stellen, onder voorbehoud van opname van bijgevoegde te amenderen tekst.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 7 oktober 2025:

Conform.

2. Aanleiding

Al enkele jaren werken verschillende overheden¹ samen in het kader van het 'NOVEX-gebied Zuid-Limburg' (eerder 'NOVI-gebied Zuid-Limburg'). Zuid-Limburg is één van de 16 NOVEX-gebieden in Nederland. De samenwerking is bedoeld om gebiedsgerichte regie te nemen waar opgaven van regionaal én nationaal belang in het fysieke domein dusdanig stapelen dat een gebiedsgerichte verbinding en prioritering daarvan noodzakelijk is. Tevens wordt de samenwerking gebruikt om input te leveren voor de Nota Ruimte van het Rijk, waarin de regio Zuid-Limburg als onderdeel van een grensoverstijgende regio (met regio's Aken en Luik) wordt gezien als regio met kansen voor een brede schaalsprong. Rijk en regio werken hierbij als partners samen, waarbij Rijk en regio capaciteit en middelen inzetten om tot strategieën te komen en actief meedoen bij de uitwerking naar een gezamenlijk gedragen programmering en bestuurlijke afspraken

In het nationaal programma NOVEX is bepaald dat voor ieder NOVEX-gebied een Ontwikkelperspectief en een Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda (RUIA) wordt opgesteld. In juni 2024 is als belangrijke stap het Ontwikkelperspectief Zuid-Limburg opgeleverd. Dit document is door het College van Gedeputeerde Staten Limburg, door de 16 colleges van Burgemeester en Wethouders² en door het Dagelijks Bestuur van Waterschap Limburg vastgesteld. Het Rijk heeft tijdens het gecombineerde BO Leefomgeving/MIRT van november 2024 met het Ontwikkelperspectief ingestemd. Ook is in dit overleg de 1^e generatie RUIA ter kennisname voorgelegd. In juni 2025 is deze RUIA 1.0 in het BO Leefomgeving vastgesteld en zijn afspraken gemaakt over een nadere concretisering en prioritering richting een RUIA 2.0 die in het BO MIRT van 6 november 2025 zal worden geagendeerd.

Het Ontwikkelperspectief is gebaseerd op de ambities uit de Agenda Zuid-Limburg: 'Zuid-Limburg gaat over grenzen heen' en op de uitkomsten van het ontwerpend onderzoek 'Panorama Zuid-Limburg'.

Het Ontwikkelperspectief legt de focus op drie prioritaire themalijnen:

1. De transformatie naar circulaire economie; gericht op de ruimtelijke dimensies van de circulaire transitie

¹ Rijksoverheid (onder coördinatie van de ministeries van VRO/BZK en IenW), Provincie Limburg, Waterschap Limburg en gemeenten (incl. Stadsregio Parkstad Limburg).

² De Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit van Stadsregio Parkstad Limburg heeft het Ontwikkelperspectief vastgesteld namens de colleges van de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

2. De verstedelijking rond mobiliteitsknooppunten
3. De 'groen-blauwe' kwaliteit; al datgene in het ruimtelijk domein dat is gericht op landschap, natuur en water(beheer) met oog voor het perspectief voor landbouw en vrijetijdseconomie

De Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda (RUIA 2.0)

Als vervolgstap op het Ontwikkelperspectief is de Regionale uitvoerings- en investeringsagenda opgesteld. De eerste versie hiervan (RUIA 1.0) is ter kennisname aan het college gebracht opjuni 2024. De RUIA 1.0 is verder uitgewerkt richting een RUIA 2.0 waarbij prioritering van projecten heeft plaatsgevonden en een eerste aanzet is gegeven voor het investeringsdeel van de agenda. De RUIA 2.0 richt zich net als de eerste versie op de drie themalijnen van het Ontwikkelperspectief.

Op de drie themalijnen van het Ontwikkelperspectief vindt op verschillende schaalniveaus reeds volop uitvoering plaats vanuit verschillende programma's, projecten, instrumenten en regelingen. De meerwaarde van de RUIA is om hier *overzicht* in aan te brengen, om te zorgen voor nieuwe *impulsen* (door te versnellen, te verbinden of te verbeteren) en om waar nodig nieuwe zaken te *agenderen*. Daarnaast is in de RUIA 2.0 geprioriteerd op de meest essentiële projecten en is in beeld gebracht welke programma's (internationaal, nationaal en regionaal) ingezet kunnen worden om projecten tot uitvoering te brengen. Een volgende stap is het concreet verbinden van die programma's aan de geprioriteerde projecten waardoor uitvoering ervan mogelijk of verbeterd wordt.

Prioritering

In de RUIA 1.0 is een uitgebreide lijst opgenomen van projecten die in het kader van NOVEX in beeld zijn. In de RUIA 2.0 zijn projecten geclusterd en geprioriteerd waarbij voor de prioritering de volgende zaken zijn meegenomen:

- De projecten dragen duidelijk bij aan het realiseren van de ambities zoals beschreven in de Agenda Zuid-Limburg en het daarvan afgeleide Ontwikkelperspectief;
- De projecten betreffen het ruimtelijk domein of zijn daarmee sterk verbonden;
- Ze zijn aanvullend aan projecten die al worden uitgevoerd in de vastgestelde Regio Deals (of projecten die worden opgevoerd in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's);
- Er moet sprake zijn van uitvoerbare projecten waarbij de noodzaak van samenwerking tussen Rijk en regio evident is;

- Per project is inzichtelijk gemaakt op welke wijze het project kan worden uitgevoerd en hoe de financiering ervan zou kunnen plaatsvinden (aansluiting zoeken bij de internationale, nationale en regionale programma's).

3. Beoogd effect

Door de RUIA 2.0 wordt invulling gegeven aan de gezamenlijke aanpak van Rijk en regio van de gebiedsgerichte regie in het fysieke domein binnen de 3 themalijnen van het Ontwikkelperspectief.

4. Argumenten

1.1 Met het vaststellen van de Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda NOVEX-gebied Zuid-Limburg wordt een belangrijke stap gezet in de uitvoering van het door Rijk en regio vastgestelde Ontwikkelperspectief en het concreet maken van projecten binnen de drie themalijnen ervan.

Brightlands Maastricht Health Campus speelt een belangrijke rol in de beoogde schaalsprong voor Zuid-Limburg, Ontwerpnota Ruimte en Limburg Centraal, en vraagt daarom om een heldere en herkenbare positionering. Met de te amenderen tekst wordt dit alsnog geborgd.

5. Kanttekeningen of risico's

2.1 De regionale koers is niet vrijblijvend

De regionale koers is niet vrijblijvend. Hoewel het stuk geen strikt juridische status heeft, committeren we ons wel. Met het vaststellen van de Agenda Zuid-Limburg en het Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Zuid-Limburg is reeds door alle colleges in Zuid-Limburg ingestemd en is bevestigd dat de voorgestelde koers en de vervolguiterwerkingen gezamenlijk worden opgepakt.

6. Financiële gevolgen

Er is in het kader van deze RUIA 2.0 nog geen sprake van een nieuwe financiële vraag

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

De voorliggende RUIA 2.0 zal na vaststelling door de colleges via het DO NOVEX van 9 oktober worden ingebracht in het BO MIRT van 6 november 2025.

Daarna zal er een verdere uitwerking plaatsvinden, met name gericht op:

- Het (financieel) concreet maken van de koppeling tussen geprioriteerde projecten en de verschillende programma's (internationaal, nationaal, regionaal).
- Het uitwerken van de governance van de NOVEX-aanpak. Dit laatste mede in relatie tot de op te zetten governance voor het Nationaal Programma Vitale Regio's en binnen de kaders van bestaande overlegstructuren.

8. Communicatie

U wordt op de hoogte gebracht van de uitkomsten van de bespreking tussen Rijk en regio tijdens het BO MIRT via de gebruikelijke kanalen (mededeling Portefeuillehouder en Kamerbrief).